

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§9-11.1

Περὶ μὲν τοίνυν αὐτῆς τῆς αἰτίας οὐκ οἶδ' ὅ, τι δεῖ πλείω λέγειν· δοκεῖ δέ μοι, ὦ βουλή, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀγῶσι περὶ αὐτῶν μόνων τῶν κατηγορημένων προσήκειν ἀπολογεῖσθαι, ἐν δὲ ταῖς δοκιμασίαις δίκαιον εἶναι παντὸς τοῦ βίου λόγον διδόναι. Δέομαι οὖν ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι μου. Ποιήσομαι δὲ τὴν ἀπολογίαν ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων. Ἐγὼ γὰρ πρῶτον μὲν, οὐσίας μοι οὐ πολλῆς καταλειφθείσης διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς τῆς πόλεως, δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα ἐπιδοὺς τριάκοντα μναῖς ἑκατέρω, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως ἐνειμάμην ὥστ' ἐκεῖνον πλεον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πατρῶων, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας οὕτως βεβίωκα ὥστε μηδεπώποτε μοι μηδὲ πρὸς ἓνα μηδὲν ἔγκλημα γενέσθαι. Καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτως διώκηκα·

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1.

α. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «Σωστό», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «Λάθος», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 3) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις **λέξεις/φράσεις** του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 3):

- 1) Ο Μαντίθεος ισχυρίζεται ότι στις δοκιμασίες ο ομιλητής πρέπει κυρίως να αντικρούει με επιχειρήματα τις κατηγορίες των αντιπάλων, όπως συμβαίνει και στις άλλες δικαστικές διαμάχες.
- 2) Ο Μαντίθεος υπόσχεται ότι θα είναι σύντομος στην απολογία του.
- 3) Ο Μαντίθεος υποστηρίζει ότι του παραχώρησε μεγαλύτερο μερίδιο από την πατρική περιουσία ο αδελφός του.

β. Να απαντήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- 1) «**Δέομαι οὖν ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι μου.**»: Σε ποιους αναφέρεται ο Μαντίθεος με την αντωνυμία «**ὑμῶν**»; (μονάδες 2)
- 2) «**...διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς τῆς πόλεως**»: Ποιο ιστορικό γεγονός υπαινίσσεται με τη φράση «**διὰ τὰς συμφορὰς τὰς τῆς πόλεως**»; (μονάδες 2)

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Κ.Ε. Μπέης, *Αλήθειες και μύθοι γύρω από την προίκα, απόσπασμα*

Το παρακάτω απόσπασμα προέρχεται από το άρθρο του καθηγητή της Νομικής Σχολής Αθηνών Κ.Ε. Μπέη με τίτλο «Αλήθειες και μύθοι γύρω από την προίκα» που πρωτοδημοσιεύθηκε στην εφημερίδα *Ελευθεροτυπία* στις 29 Ιανουαρίου 1981. Διευκρινίζεται ότι ο θεσμός της προίκας ήταν σε ισχύ κατά την εποχή δημοσίευσης του άρθρου.

Έχει ωριμάσει πια η αντίληψη ότι ο θεσμός της προίκας είναι ταπεινωτικός για τη γυναίκα και επιβεβαιώνει την εξάρτησή της από τον άντρα. Κι αυτό είναι αλήθεια. Γιατί ο αστικός κώδικας, ρυθμίζοντας την προίκα, δεν καθιερώνει απλώς υποχρέωση του πατέρα (κι ύστερα απ' αυτόν, της μητέρας) να εφοδιάσει την κόρη του με τα απαραίτητα περιουσιακά εφόδια, για να μην είναι εξαρτημένη από την (καλή ή κακή) θέληση του άντρα. Προίκα, όπως λέει ο αστικός κώδικας, είναι η περιουσία (κινητά και ακίνητα) που δίνει η γυναίκα ή κάποιος άλλος (συνήθως ο πατέρας της) στον άντρα «προς ανακούφισιν των βαρών του γάμου». Τα βάρη αυτά, σύμφωνα με μια άλλη διάταξη, είναι αποκλειστική υποχρέωση του άντρα. Λοιπόν, αν δε γίνει ιδιαίτερη συμφωνία (και συνήθως δε γίνεται), ο άντρας αποκτάει την κυριότητα των μετρητών χρημάτων και των κινητών που δόθηκαν ως προίκα. Η γυναίκα δεν έχει κανένα ενεργό δικαίωμα πάνω σ' αυτά. Θα έχει, αν λυθεί ο γάμος της, για να της επιστραφεί. Σ' όλη τη διάρκεια του γάμου η προίκα δεν είναι δική της περιουσία, αλλά περιουσία του άντρα. (...) Με δυο λόγια: Αυτός είναι ο αφέντης. Στη γυναίκα δεν πέφτει λόγος.

Ανακτήθηκε (10/3/2022) από

<http://www.kostasbeys.gr/articles.php?s=3&mid=1096&mnu=1&id=22819>

B4. Να βρείτε στο αρχαίο διδαγμένο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ένδεια, περιουσία, ανόητος, φιλόπατρις, ενότητα.**

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλάτων, *Έπιστολαί 324d –325a*

(έκδ. του Burnet, J. Oxford University Press, 1903)

Στην έβδομη επιστολή του ο Πλάτων προχωρά στον απολογισμό του για τα τρία ταξίδια που είχε πραγματοποιήσει στη Σικελία. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα διατυπώνει την άποψή του για το καθεστώς των τριάκοντα τυράννων, άποψη που είχε ήδη διαμορφώσει, όταν πραγματοποίησε το πρώτο του ταξίδι στη Σικελία (390 ή 389 π.Χ.).

Τούτων [τῶν τριάκοντα] δὴ τινες οἰκεῖοί τε ὄντες καὶ γνώριμοι ἐτύγγανον ἐμοί, καὶ δὴ καὶ παρεκάλουν εὐθύς ὥς ἐπὶ προσήκοντα πράγματά με. Καὶ ἐγὼ θαυμαστόν οὐδὲν ἔπαθον ὑπὸ νεότητος· ὥθηθην γὰρ αὐτοὺς ἕκ τινος ἀδίκου βίου ἐπὶ δίκαιον τρόπον ἄγοντας διοικήσειν δὴ τὴν πόλιν, ὥστε αὐτοῖς σφόδρα προσεῖχον τὸν νοῦν, τί πράξειεν. Καὶ ὁρῶν δὴπου τοὺς ἄνδρας ἐν χρόνῳ ὀλίγῳ χρυσὸν ἀποδείξαντας τὴν ἔμπροσθεν πολιτείαν —τά τε ἄλλα καὶ φίλον ἄνδρα ἐμοί πρεσβύτερον Σωκράτη, ὃν ἐγὼ σχεδὸν οὐκ ἂν αἰσχυνοίμην εἰπὼν δικαιοτάτον εἶναι τῶν τότε, ἐπὶ τινὰ τῶν πολιτῶν μεθ' ἐτέρων ἔπεμπον, βία ἄξοντα ὥς ἀποθανούμενον, ἵνα δὴ μετέχοι τῶν πραγμάτων αὐτοῖς, εἴτε βούλοιτο εἴτε μή· ὁ δ' οὐκ ἐπείθετο, πᾶν δὲ παρεκινδύνευσεν παθεῖν πρὶν ἀνοσίῳ αὐτοῖς ἔργων γενέσθαι κοινωνός — ἃ δὴ πάντα καθορῶν καὶ εἴ τιν' ἄλλα τοιαῦτα οὐ σμικρά, ἐδυσχέρανά τε καὶ ἐμαυτὸν ἐπανήγαγον ἀπὸ τῶν τότε κακῶν.

καὶ δὴ καὶ παρεκάλουν εὐθύς ὥς ἐπὶ προσήκοντα πράγματά με: με παρακινούσαν, λοιπόν, εξ αρχής να συμμετέχω στις ενέργειές τους, με τον ισχυρισμό ότι πρόκειται για πράγματα που μου ταιριάζουν

ἐπανήγαγον ἀπὸ τῶν τότε κακῶν: αποτραβήχτηκα ἀπὸ κείνα τα κακά

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Καὶ ὁρῶν δὴπου... ἀπὸ τῶν τότε κακῶν».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων-φράσεων του κειμένου:

οἰκεῖοι:	εἶναι	στο
εὐθύς:	εἶναι	στο
θαυμαστόν:	εἶναι	στο
ἐν χρόνῳ:	εἶναι	στο
τῶν πολιτῶν:	εἶναι	στο

τῶν πραγμάτων: εἶναι στο

(μονάδες 6)

β. διοικήσιν, παθεῖν: Να αναγνωριστούν συντακτικά τα υπογραμμισμένα απαρέμφατα του κειμένου και να δηλωθεί το υποκείμενό τους. (μονάδες 4)

Μονάδες 10